

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾**

z dnia..... r.

w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym

Na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) ramowy program szkolenia ratowników wodnych i instruktorów w zakresie ratownictwa wodnego oraz psów ratowniczych wraz z ich przewodnikami;
- 2) zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do uzyskania uprawnień w zakresie ratownictwa wodnego;
- 3) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień, o których mowa w pkt 2;
- 4) kwalifikacje kadry dydaktycznej prowadzącej szkolenia;
- 5) sposób przeprowadzania egzaminu.

§ 2. 1. Szkolenia ratowników wodnych i instruktorów w zakresie ratownictwa wodnego obejmują część teoretyczną i praktyczną.

2. Ramowy program szkolenia ratowników wodnych stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Ramowy program szkolenia instruktorów stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

4. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie ratowników wodnych i instruktorów opracowuje program szkolenia w oparciu o ramowe programy szkolenia, o których mowa w ust. 2 i 3.

§ 3.1. Zajęcia teoretyczne i praktyczne szkolenia ratowników wodnych prowadzi ratownik wodny, posiadający co najmniej dwunastomiesięczne doświadczenie szkoleniowe z zakresu ratownictwa wodnego oraz aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem lub instruktor.

2. Zajęcia teoretyczne i praktyczne szkolenia instruktorów prowadzi ratownik wodny lub instruktor, posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie szkoleniowe z zakresu ratownictwa wodnego, aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem szkolenia, oraz przygotowanie pedagogiczne.

3. Zajęcia teoretyczne szkolenia ratowników wodnych i instruktorów może prowadzić osoba posiadająca specjalistyczną wiedzę z zakresu zagadnienia objętego zakresem tematycznym szkolenia.

4. Zajęcia praktyczne szkolenia ratowników wodnych może, pod nadzorem osoby, o której mowa w ust. 1, prowadzić ratownik wodny, który posiada aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem szkolenia oraz co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu działań ratowniczych.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1491).

5. Zajęcia praktyczne szkolenia instruktorów wodnego może, pod nadzorem osoby, o której mowa w ust. 2, mogą prowadzić osoby, o których mowa w ust. 1.

§ 4.1. Szkolenia, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 kończą się egzaminem z zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych objętych programem szkolenia, przeprowadzanym przez komisje egzaminacyjne, o których mowa w § 8 ust. 1 i 2.

2. Do egzaminu może przystąpić osoba, która uczestniczyła w zajęciach teoretycznych i praktycznych objętych programem szkolenia.

3. Egzamin składa się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego.

4. Każda część egzaminu zaliczana jest oddzielnie.

5. Miejsca i terminy egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego ustala kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie

§ 5. 1. Egzamin teoretyczny przeprowadzany jest w formie testu, ujętego w kartę testową, składającego się z zestawu 30 zadań testowych, zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Za każdą prawidłową odpowiedź osoba zdająca uzyskuje 1 punkt, a za odpowiedź nieprawidłową 0 punktów.

2. Zadania testowe przygotowuje komisja egzaminacyjna.

3. Karty testowe są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią przez osoby nieuprawnione. Usunięcie zabezpieczeń i ujawnienie treści kart testowych następuje w sali egzaminacyjnej po rozpoczęciu egzaminu teoretycznego.

4. W trakcie egzaminu teoretycznego zabronione jest wnoszenie lub usuwanie w inny sposób karty testowej z sali egzaminacyjnej.

5. Odpowiedzi na zadania testowe udziela się wyłącznie na karcie testowej.

6. Podstawą do zaliczenia egzaminu teoretycznego jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na co najmniej 80% zadań testowych zawartych w karcie testowej.

7. Pozytywny wynik egzaminu teoretycznego stanowi warunek konieczny dopuszczenia do egzaminu praktycznego.

§ 6. 1. Egzamin praktyczny, kończący szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 1 obejmuje wykonanie przez osobę zdającą siedmiu zadań, polegających na:

1) przepłynięciu sposobem dowolnym po skoku startowym 400 m w czasie nie dłuższym niż 8 min. – próbę przeprowadza się na pływalni;

2) przepłynięciu dystansu 25 m pod lustrem wody z wydobyciem dwóch przedmiotów leżących w odległości od 2 do 2,5 m po obu stronach linii pływania i odległości od siebie nie mniejszej niż 2 m;

3) przepłynięciu sposobem ratowniczym (z głową nad powierzchnią wody) dystansu 50 m w czasie poniżej 50 sek.;

4) przepłynięciu w czasie nie dłuższym niż 2 min. 40 sek. ratowniczą łodzią wiosłową za pomocą dwóch wiosł dystansu 75 m w linii prostej do boi (pławy), dopłynięcie do niej rufą i powrót do miejsca startu za pomocą jednego wiosła;

5) przeprowadzeniu symulowanej akcji ratowniczej polegającej na przepłynięciu dystansu co najmniej 20 m, wydobyciu manekina zanurzonego na głębokości co najmniej 1,6 m i holowaniu go w pasie ratowniczym do brzegu na dystansie 20 m;

6) holowaniu tonącego na dystansie 150 m z zastosowaniem trzech sposobów holowania – każdy na dystansie 50 m;

7) wyciągnięciu na brzeg o wysokości co najmniej 30 cm od lustra wody osoby poszkodowanej i ułożenie jej w pozycji do zabiegów medycznych.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 przeprowadza się na pływalni, a pozostałe na wodach otwartych.

3. Egzamin praktyczny, kończący szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 2 obejmuje wykonanie przez osobę zdającą dwóch zadań, polegających na przeprowadzeniu:

- 1) symulowanej akcji ratowniczej przy użyciu sprzętu wykorzystywanego do ratownictwa wodnego do przytomnego tonącego na odległości co najmniej 10 m i głębokości nie mniejszej niż 2 m;
- 2) 20 - minutowych zajęć praktycznych z grupą co najmniej pięcioosobową na temat określony przez komisję z zakresu objętego ramowym programem szkolenia ratowników wodnych.

4. W wypadku, gdy do egzaminu, o którym mowa w ust. 3 przystępuje osoba, która nie ukończyła kursu ratowników wodnych, egzamin praktyczny takiej osoby polega także na wykonaniu przez nią zadań, o których mowa w ust. 1.

5. Podstawą do zaliczenia egzaminu praktycznego jest zaliczenie wszystkich zadań.

§ 7. 1. W przypadku gdy osoba zdająca nie zaliczy egzaminu lub nie przystąpi do niego, z ważnych przyczyn losowych, może do niego ponownie przystąpić w następnym terminie, wyznaczonym przez kierownika podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

2. W razie nie zaliczenia egzaminu praktycznego lub nie przystąpienia do niego z ważnych przyczyn losowych można ponownie przystąpić do niego bez konieczności ponownego przystępowania do egzaminu teoretycznego.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2 ponownie przystępować do egzaminu można nie więcej niż dwa razy.

4. W razie niezaliczenia egzaminu, w przypadkach, o których mowa w ust. 3, konieczne jest powtórne odbycie szkolenia.

§ 8. 1. Egzamin, kończący szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 1 jest przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi trzy osoby:

- 1) przewodniczący – kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie lub osoba przez niego wskazana;
- 2) członek – osoba prowadząca szkolenie;
- 3) członek – osoba nieprowadząca zajęć z osobami przystępującymi do egzaminu, wyznaczona spośród osób spełniających warunki do prowadzenia szkolenia,
o którym mowa w § 3 ust. 1.

2. Egzamin kończący szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 2, jest przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi trzy osoby:

- 1) przewodniczący – kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie lub osoba przez niego wskazana;
- 2) członek - osoba prowadząca szkolenie;
- 3) członek - osoba nieprowadząca zajęć z osobami przystępującymi do egzaminu, wyznaczona spośród osób spełniających warunki do prowadzenia szkolenia, o którym mowa w § 3 ust. 2.

3. Komisje egzaminacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2, powołuje i odwołuje kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

4. W skład komisji egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1 i 2 nie może być powołana osoba, która jest małżonkiem lub krewnym albo powinowatym do drugiego stopnia włącznie osoby, która składa egzamin.

§ 9. 1. Osobie, która odbyła szkolenie, o którym mowa w § 3 ust. 1 i 2 i złożyła egzamin z wynikiem pozytywnym, kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie wydaje zaświadczenie.

2. Wzór zaświadczenia, o ukończeniu szkolenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Wzór zaświadczenia, o ukończeniu szkolenia, o którym mowa w § 3 ust. 2 określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 10.1. Szkolenie psów ratowniczych i ich przewodników odbywa się w czterech etapach.

2. Pies ratowniczy jest szkolony przez swojego przewodnika.

3. Ramowy program szkolenia psów ratowniczych wraz z ich przewodnikami stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 11.1. Egzamin psów ratowniczych przeprowadza komisja egzaminacyjna.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z:

- 1) przewodniczącego;
- 2) członka komisji.

3. Komisję egzaminacyjną powołuje i odwołuje kierownik podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie psów ratowniczych wraz z przewodnikami, spośród osób zatrudnionych, pełniących służbę lub będących członkami podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie, posiadających doświadczenie i udokumentowaną praktykę w szkoleniu psów ratowniczych.

§ 12. 1. Egzamin psów ratowniczych składa się z testów: zachowania psa w stosunku do człowieka, posłuszeństwa, sprawności oraz próby współpracy w wodzie i prób ratowniczych.

2. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za zdany w przypadku, gdy są zdane wszystkie testy i próby, o których mowa w ust. 1.

3. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, przeprowadzany jest w terminie wyznaczonym przez kierownika podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

Załącznik nr 1

Ramowy program szkolenia ratownika wodnego

I. Założenia organizacyjno-programowe

Cel szkolenia:

Celem kształcenia jest przygotowanie osób zatrudnionych, pełniących służbę lub będących członkami podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego do podejmowania działań ratowniczych.

Cele szczegółowe szkolenia:

- 1) zdobycie i utrwalenie wiedzy z zakresu ratownictwa wodnego;
- 2) kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jakość udzielonej pomocy;
- 3) kształtowanie właściwej postawy etycznej osób podejmujących czynności ratunkowe.

Czas trwania szkolenia:

Szkolenie powinno trwać co najmniej 63 godzin, w tym co najmniej 20 godzin zajęć teoretycznych oraz co najmniej 43 godzin zajęć praktycznych.

Warunki realizacji szkolenia:

1. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby osób uczestniczących w szkoleniu, w szczególności:

- 1) sale wykładowe lub seminaryjne wyposażone w sprzęt multimedialny do prowadzenia zajęć;
- 2) pływalnię o wymiarach min. 25 m x 10 m x 1,60 m, ze słupkami o wysokości min. 70 cm do wykonania skoku;
- 3) dostęp do zbiornika wodnego z naturalną linią brzegową, umożliwiającym swobodny dostęp do wody;
- 4) sprzęt dla każdej grupy szkoleniowej:
 - a) rzutkę ratunkową (worek z obciążnikiem zawierający 25 m liny nietonącej o średnicy min 6-8 mm) – 5 szt.,
 - b) koła ratunkowe – 3 szt.,
 - c) linę ratowniczą (lina nietonąca o średnicy 6-8 mm, długość 15 m) – 2 szt.,
 - d) linę asekuracyjną (lina nietonąca o długości 80 m) z zasobnikiem – 2 szt.,
 - e) bojkę ratowniczą typu SP – 15 szt.,
 - f) pas ratunkowy – 3 szt.,
 - g) żerdź o długości min. 4 m – 1 szt.,
 - h) manekiny do nauki holowania (fantom osoby dorosłej koloru czerwonego w formie torsu z krótkim odcinkiem ramienia zawierający zakręcane otwory pozwalające napełnić go wodą z pomalowana twarzą na inny kolor do nauki holowania) – 5 szt.,
 - i) ratowniczą łódź wiosłową z linką zaburtową na całej długości burt, wiosłami i cumą o długości 5 m – 3 szt.,

j) deskę ratowniczą – 1 szt.

2. Osoby prowadzące zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne powinny współpracować w celu kształtowania umiejętności objętych programem szkolenia.

3. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie opracowuje regulamin organizacyjny szkolenia, zasady i tryb naboru osób przewidzianych do szkolenia oraz zakres obowiązków wykładowców.

4. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia organizację procesu dydaktycznego (zajęcia praktyczne powinny odbywać się w grupach liczących nie więcej niż 15 osób).

5. Realizacja programu szkolenia:

- 1) uwzględnia aktualną wiedzę i umiejętności;
- 2) jest dokonywana w oparciu o nowoczesne metody dydaktyczne;
- 3) odbywa się na podstawie zakresu tematycznego.

6. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie posiada:

- 1) imienną listę osób prowadzących zajęcia;
- 2) imienną listę uczestników szkolenia;
- 3) dokumentację zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników szkolenia oraz dokumentację egzaminacyjną.

II. Zakres tematyczny

Lp.	Zagadnienie	Cele szkolenia	Liczba godzin szkolenia. Metody realizacji	
			wykłady	ćwiczenia
1.	Organizacja ratownictwa wodnego – podstawy prawne	W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać wiadomości dotyczące: – organizacji ratownictwa wodnego w pozostałych systemach ratowniczych funkcjonujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, – podstaw prawnych funkcjonowania ratownictwa wodnego w Rzeczypospolitej Polskiej, – prawne aspekty pracy ratownika wodnego (kodeks karny, kodeks cywilny, kodeks pracy)	4	-
2.	Organizacja pracy ratowników	W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać wiadomości dotyczące: – obowiązków i uprawnień ratowników wodnych , – specyfiki ratownictwa wodnego na wyznaczonych obszarach	7	1

		<p>wodnych (m.in. ratownictwo na pływalniach, kąpieliskach),</p> <ul style="list-style-type: none"> - specyfika działania ratownika wodnego na szczególnych obszarach wodnych (lód, cieki, powódź, miejsca bagniste), - hydrologia i meteorologia, - dokumentacji działań ratowniczych. 		
3.	Sprzęt wykorzystywany w ratownictwie wodnym	<p>W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać wiedzę dotyczącą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzętu osobistego, podręcznego i pływającego wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego zastosowania, - podstawowych prac bosmańskich, - prowadzenia akcji ratunkowych z wykorzystaniem sprzętu do ratownictwa wodnego oraz powinien posiadać umiejętność posługiwania się tym sprzętem. 	3	15
4.	Pływanie i techniki ratownictwa wodnego	<p>W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sposobach pływania stosowanego w ratownictwie wodnym, - samoratownictwa, - skoków ratunkowych i innych sposobów bezpiecznego wejścia do wody, - pływania pod wodą i nurkowania, - sposobów holowania osoby ratowanej, - ewakuacja z wody i na lądzie, - opanowanie osoby tonącej nieprzytomnej i ułożenie jej w pozycji do holowania, - uwalnianie się od chwytów tonącego. 	6	27

III. Wskazówki metodyczne:

Uczestnik szkolenia powinien umieć poprawnie wykonać każdą czynność, która była przedmiotem szkolenia.

Ramowy program szkolenia instruktora

I. Założenia organizacyjno-programowe

Cel szkolenia:

Celem kształcenia jest przygotowanie osób zatrudnionych, pełniących służbę lub będących członkami podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego do prowadzenia szkoleń ratowników wodnych.

Cele szczegółowe szkolenia:

Absolwent szkolenia powinien umieć:

- 1) prowadzić wykłady na szkoleniach dla ratowników wodnych i kandydatów na instruktorów;
- 2) prowadzić ćwiczenia praktyczne na szkoleniach dla ratowników wodnych.

Czas trwania szkolenia:

Szkolenie powinno trwać co najmniej 38 godzin, w tym co najmniej 16 godzin zajęć teoretycznych oraz co najmniej 22 godzin zajęć praktycznych.

Warunki realizacji szkolenia:

1. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby osób uczestniczących w szkoleniu, w szczególności:

- 1) sale wykładowe lub seminaryjne wyposażone w sprzęt multimedialny do prowadzenia zajęć;
- 2) pływalnię o wymiarach 25 m x 10 m x 1,60 m, ze słupkami o wysokości min. 70 cm do wykonania skoku;
- 3) dostęp do zbiornika wodnego z naturalną linią brzegową, umożliwiającym swobodny dostęp do wody;
- 4) sprzęt dla każdej grupy szkoleniowej:
 - a) rzutkę ratunkową (worek z obciążnikiem zawierający 25 m liny nietonącej o średnicy min 6-8 mm) – 5 szt.,
 - b) koła ratunkowe – 3 szt.,
 - c) linę ratowniczą (lina nietonąca o średnicy 6-8 mm, długość 15 m) – 2 szt.,
 - d) linę asekuracyjną (lina nietonąca o długości 80 m) z zasobnikiem – 2 szt.,
 - e) bojkę ratowniczą typu SP – 15 szt.,
 - f) pas ratunkowy – 3 szt.,
 - g) żerdź o długości min. 4 m – 1 szt.,
 - h) manekiny do nauki holowania (fantom osoby dorosłej koloru czerwonego w formie torsu z krótkim odcinkiem ramienia zawierający zakręcane otwory pozwalające napełnić go wodą z pomalowana twarzą na inny kolor do nauki holowania) – 5 szt.,
 - i) ratowniczą łódź wiosłową z linką zaburtową na całej długości burt, wiosłami i cumą o długości 5 m – 3 szt.,
 - j) deskę ratowniczą – 1 szt.

2. Osoby prowadzące zajęcia teoretyczne oraz zajęcia praktyczne powinny współpracować w celu kształtowania umiejętności objętych programem szkolenia.

3. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie opracowuje regulamin organizacyjny szkolenia, zasady i tryb naboru osób przewidzianych do szkolenia oraz zakres obowiązków wykładowców.

4. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia organizację procesu dydaktycznego (zajęcia praktyczne powinny odbywać się w grupach liczących nie więcej niż 10 osób).

5. Realizacja programu szkolenia:

- 1) uwzględnia aktualną wiedzę i umiejętności;
- 2) jest dokonywana w oparciu o nowoczesne metody dydaktyczne;
- 3) odbywa się na podstawie zakresu tematycznego.

6. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie posiada:

- 1) imienną listę osób prowadzących zajęcia;
- 2) imienną listę uczestników szkolenia;
- 3) dokumentację zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników szkolenia oraz dokumentację egzaminacyjną.

II. Zakres tematyczny

Lp.	Zagadnienie	Cele szkolenia	Liczba godzin szkolenia. Metody realizacji	
			wykłady	ćwiczenia
1.	Metodyka nauczania i pedagogika	W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać wiedzę dotyczącą: <ul style="list-style-type: none"> – procesu nauczania i uczenia się, – niekonwencjonalnych metod prowadzenia zajęć, – metod skutecznego porozumiewania się z uczestnikami szkoleń, – nowoczesnych metod przekazu informacji, – metodyki prowadzenia zajęć z zakresu ratownictwa wodnego, – oceniania i egzaminowania oraz umiejętności nauczania ratownictwa wodnego. 	3	15 (z tego 10 godzin poświęcone na opracowanie konspektów szkoleń oraz przeprowadzenie szkolenia według opracowanego konspektu)
2.	Organizacja ratownictwa wodnego – podstawy prawne	W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać wiadomości dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> – organizacji ratownictwa wodnego w pozostałych systemach ratowniczych funkcjonujących na terenie Rzeczypospolitej 	3	-

		<p>Polskiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstaw prawnych funkcjonowania ratownictwa wodnego w Rzeczypospolitej Polskiej 		
3.	Organizacja pracy ratowników	<p>W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać wiadomości dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obowiązków i uprawnień ratowników wodnych , - specyfiki ratownictwa wodnego na poszczególnych obszarach wodnych, - zasad dokumentacji działań ratowniczych. 	3	-
4.	Sprzęt wykorzystywany w ratownictwie wodnym	<p>W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać wiadomości dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzętu wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego zastosowania, - podstawowych prac bosmańskich, - prowadzenia akcji ratunkowych z wykorzystaniem sprzętu do ratownictwa wodnego <p>oraz powinien posiadać umiejętność jego zastosowania w ratownictwie wodnym oraz umiejętność przekazania wiedzy na temat sprzętu wykorzystywanego w ratownictwie wodnym i jego stosowaniu..</p>	2	2
5.	Pływanie i techniki ratownictwa wodnego	<p>W wyniku realizacji słuchacz powinien posiadać umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pływania stylowego i sposobach pływania stosowanego w ratownictwie wodnym, - samoratownictwa, - skoków ratunkowych i innych sposobów bezpiecznego wejścia do wody, - nurkowania, - sposobów holowania osoby ratowanej, - ewakuacja z wody i na lądzie - opanowanie osoby 	5	5

		tonącej nieprzytomnej i ułożenie jej w pozycji do holowania, – wykrywania błędów i sposoby ich korygowania..		
--	--	---	--	--

III. Wskazówki metodyczne:

Uczestnik szkolenia powinien umieć poprawnie wykonać każdą czynność, która była przedmiotem szkolenia.

WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu uprawnionego do wykonywania
ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)

Nr/.....r.
(numer zaświadczenia)

.....
(miejsowość, data)

ZASWIADCZENIE

o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych

Zaświadcza się, że:

Pani/Pan
(imię i nazwisko, numer PESEL, o ile został nadany)

uczestniczyła/uczestniczył w organizowanym przez

.....
(nazwa i siedziba podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)
w dniach: od do
(dzień/miesiąc/rok) (dzień/miesiąc/rok)

szkoleniu ratowników wodnych

i złożyła/złożył egzamin z wynikiem pozytywnym

.....
(pieczęć i podpis kierownika
podmiotu uprawnionego do
wykonywania ratownictwa
wodnego prowadzącego szkolenie)

.....
(podpisy członków komisji egzaminacyjnej)

WZÓR

.....
(pieczęć podmiotu uprawnionego do wykonywania
ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)

Nr/.....r.
(numer zaświadczenia)

.....
(miejsowość, data)

ZAŚWIADCZENIE

o ukończeniu szkolenia instruktorów

Zaświadcza się, że:

Pani/Pan
(imię i nazwisko, numer PESEL, o ile został nadany)

uczestniczyła/uczestniczył w organizowanym przez

.....
(nazwa i siedziba podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie)
w dniach: od do
(dzień/miesiąc/rok) (dzień/miesiąc/rok)

szkoleniu instruktorów

i złożyła/złożył egzamin z wynikiem pozytywnym

.....
(pieczęć i podpis kierownika
podmiotu uprawnionego do
wykonywania ratownictwa
wodnego prowadzącego szkolenie)

.....
(podpisy członków komisji egzaminacyjnej)

Ramowy program szkolenia psów ratowniczych wraz z przewodnikami

I. Założenia organizacyjno-programowe

Cel szkolenia:

Celem kształcenia jest wyszkolenie zespołów ratowniczych: pies ratownik i przewodnik do podejmowania działań ratowniczych w zakresie ratownictwa wodnego.

Czas trwania szkolenia:

Szkolenie psa ratowniczego wraz z przewodnikiem przebiega według czterech etapów; długość szkolenia zależna jest od indywidualnych cech psa.

Warunki realizacji szkolenia:

1. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie zapewnia bazę dydaktyczną w szczególności:

- 1) płaski terenie o minimalnych wymiarach 20x30 m, na którym urządzono:
 - a) trasę do wykonania ćwiczeń z zakresu ogólnego posłuszeństwa,
 - b) tor przeszkód, w skład którego wchodzi:
 - 1) kładka ruchoma (około 3 m długości, 40 cm szerokości i 4 cm grubości, której oba końce oparte są na rurach lub beczkach lub wisi na łańcuchach),
 - 2) kładka pochyła o nachyleniu około 30° z przybitymi poprzecznymi listwami,
 - 3) przeszkoda do przeskoczenia o wysokości równej wysokości psa w kłębie.
- 2) dostęp do zbiornika wodnego z naturalną linią brzegową, umożliwiającym swobodny dostęp do wody z brzegu.

2. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie opracowuje regulamin organizacyjny szkolenia, zasady i tryb doboru psów oraz zakres obowiązków przewodników.

3. Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie posiada:

- 1) listę uczestników szkolenia;
- 2) dokumentację zaliczania poszczególnych etapów przez uczestników szkolenia oraz dokumentację egzaminacyjną.

II. Plan nauczania

a) psów ratowniczych

Etap	Zakres szkolenia
Pierwszy	Poddanie psa socjalizacji środowiskowej oraz szkolenie w zakresie podstaw posłuszeństwa.
Przed przystąpieniem do drugiego etapu następuje ocena mentalności i przydatności psa do dalszego szkolenia. W przypadku oceny negatywnej może ona być powtórzona po upływie	

od 3 do 4 miesięcy, a w przypadku uzasadnionym stanem zdrowotnym psa powtórzona nie później niż po upływie 12 miesięcy od dnia uzyskania oceny negatywnej. Powtórna ocena negatywna jest oceną ostateczną, eliminującą psa z dalszego szkolenia, co skutkuje wycofaniem psa z ratownictwa.

Drugi	Szkolenie w zakresie posłuszeństwa użytkowego i współpracy z przewodnikiem.
Trzeci	Szkolenie z zakresu technik ratownictwa wodnego.
Czwarty	Szkolenie doskonalące z zakresu technik ratownictwa wodnego.

b) przewodników psów ratowniczych

L.p.	Zakres szkolenia
1.	Podstawy wiedzy z zakresu kynologii – o naturze psa
2.	Organizacja i technika akcji ratowniczych prowadzonych przez zespoły: pies ratowniczy z przewodnikiem

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. Nr 208, poz. 1240).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 5 ustawy ratownikiem wodnym jest osoba posiadająca wiedzę i umiejętności z zakresu ratownictwa i technik pływackich oraz inne kwalifikacje przydatne w ratownictwie wodnym i spełniająca wymagania określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.), zatrudnioną lub pełniącą służbę w podmiocie uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego lub będącą członkiem tego podmiotu.

Do czasu wejścia w życie ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, kwestie związane ze szkoleniami ratowników regulowały przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2002 r. *w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej* (Dz. U. Nr 193, poz. 1624, z późn. zm.). Na ich podstawie specjalistyczne organizacje ratownicze (w myśl § 2 pkt 3 rozporządzenia – specjalistyczną organizacją ratowniczą było Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe) oraz inne organizacje ratownicze posiadające zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonywanie obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych uprawnione były, zgodnie z § 3 ust. 1 m.in. do:

- 1) organizowania oraz przeprowadzania szkolenia służby ratowniczej;
- 2) ustalania programów kursów i szkoleń specjalistycznych z zakresu ratownictwa;
- 3) nadawania stopni ratowniczych oraz określania uprawnień do prowadzenia działań ratowniczych, w zależności od posiadanych kwalifikacji.

Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych – w przeciwieństwie do dotychczasowych przepisów - nie przyznaje podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego uprawnień w ww. zakresie. Ustawa w odmienny sposób od dotychczasowych przepisów reguluje kwestie związane ze szkoleniem ratowników wodnych i uprawnieniami w tym zakresie podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego.

Ustawa nie wprowadza stopni ratowniczych, nie uprawnia również podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego do nadawania stopni ratowniczych

oraz ustalania programów kursów i szkoleń. Zaznaczenia przy tym wymaga to, iż przepisy ww. rozporządzenia, nie przyznawały WOPR uprawnienia do nadawania stopni instruktorskich. Rozporządzenie powyższe, w zakresie w jakim dotyczy WOPR oraz ratowników wodnych utraciło moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Jednocześnie należy wskazać, że na podstawie 41 ust. 1 ww. ustawy osoby, które uzyskały uprawnienia z zakresu ratownictwa wodnego na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują swoje uprawnienia.

Przepisy projektowanego rozporządzenia określają ramowe programy szkolenia ratowników wodnych i instruktorów w zakresie ratownictwa wodnego oraz psów ratowniczych wraz z ich przewodnikami, zakres wiedzy i umiejętności praktycznych niezbędny do uzyskania uprawnień w zakresie ratownictwa wodnego, kwalifikacje kadry dydaktycznej prowadzącej szkolenia, sposób przeprowadzania egzaminów oraz wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień z zakresu ratownictwa wodnego.

Zgodnie z projektowanymi przepisami szkolenie ratowników wodnych, instruktorów oraz psów ratowniczych wraz z ich przewodnikami będzie odbywać się według ramowych programów szkolenia.

W oparciu o ramowe programy szkoleń podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie ratowników wodnych i instruktorów będzie opracowywał program szkolenia.

Kandydaci na ratowników wodnych szkoleni będą w zakresie następujących bloków tematycznych: organizacji ratownictwa wodnego, organizacji pracy ratownika wodnego, sprzęt wykorzystywany w ratownictwie wodnym, technik ratownictwa wodnego. Natomiast kandydaci na instruktorów, w trakcie szkolenia zdobywać będą wiedzę i umiejętności w zakresie metodyki nauczania i pedagogiki.

Zakłada się, iż szkolenie ratownika wodnego powinno trwać co najmniej 63 godzin, w tym co najmniej 20 godzin powinno być przeznaczonych na zajęcia teoretyczne oraz co najmniej 43 godzin powinny zajmować zajęcia praktyczne. Natomiast szkolenie instruktorów powinno trwać co najmniej 38 godzin, w tym powinno być co najmniej 16 godzin zajęć teoretycznych oraz co najmniej 22 godzin zajęć praktycznych.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzący szkolenie, zgodnie z projektowanymi przepisami, będzie musiał zapewnić kadre dydaktyczną posiadającą odpowiednie kwalifikacje. Szkolenie ratowników wodnych będzie mógł prowadzić ratownik wodny, posiadający co najmniej dwunastomiesięczne doświadczenie

szkoleniowe z zakresu ratownictwa wodnego oraz aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem lub instruktor. Z kolei szkolenie instruktorów będzie prowadzić ratownik wodny lub instruktor, posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie szkoleniowe z zakresu ratownictwa wodnego, aktualną wiedzę i umiejętności z zakresu objętego ramowym programem szkolenia, oraz przygotowanie pedagogiczne. Część praktyczną szkoleń będą mogli również prowadzić ratownicy wodni, nie spełniający ww. kryteriów co do kwalifikacji i doświadczenia; prowadzone przez nich szkolenia będą odbywać pod nadzorem osób, które posiadają kwalifikacje do prowadzenia szkoleń.

Projektowane przepisy dopuszczają również to, by zajęcia teoretyczne szkolenia ratowników wodnych i instruktorów były prowadzone przez osobę posiadającą specjalistyczną wiedzę z zakresu zagadnienia objętego zakresem tematycznym szkolenia.

Szkolenia, ratowników wodnych i instruktorów będzie kończył egzamin z zakresu wiedzy i umiejętności objętych programem szkolenia. Do egzaminu będzie mogła przystąpić osoba, która uczestniczyła w zajęciach teoretycznych i praktycznych objętych programem szkolenia.

Egzamin będzie składał się z dwóch części: egzaminu teoretycznego i praktycznego; każda część egzaminu oceniana będzie oddzielnie; warunkiem dopuszczenia do egzaminu praktycznego będzie zaliczenie egzaminu teoretycznego.

Część teoretyczna egzaminu będzie miała formę testu, składającego się z zestawu 30 zadań testowych, zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Za każdą prawidłową odpowiedź osoba zdająca uzyskuje 1 punkt. Podstawą do zaliczenia egzaminu teoretycznego będzie udzielenie prawidłowych odpowiedzi na co najmniej 80% zadań testowych.

Natomiast część praktyczna egzaminu – w przypadku szkolenia ratowników wodnych - będzie polegać na wykonaniu przez osobę zdającą zadań, mających na celu sprawdzenie jej umiejętności pływackich i ratowniczych. Natomiast w przypadku szkolenia instruktorów, egzamin praktyczny będzie polegał na wykonaniu dwóch zadań, które pozwolą na ocenę umiejętności ratowniczych oraz pedagogicznych kandydata na instruktora.

Egzamin praktyczny będzie mógł być uznany za zdany, jeżeli osoba zdająca zaliczy wszystkie zadania.

Projektowane przepisy przewidują również, iż osoba, która nie zaliczy egzaminu lub do niego nie przystąpi, z ważnych przyczyn losowych będzie mogła ponownie do niego przystąpić w następnym terminie, nie więcej jednak niż 2 razy.

Zgodnie z projektowanymi przepisami egzaminy kończące szkolenie ratowników wodnych i instruktorów przeprowadzane będą przez trzyosobowe komisje egzaminacyjne powoływane przez kierownika podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego prowadzącego szkolenie.

Potwierdzeniem odbycia szkoleń ratownika wodnego i instruktora i zdobycia uprawnień w zakresie ratownictwa wodnego będzie zaświadczenie, wydawane według wzorów określonych w załącznikach nr 3 i 4 do projektowanego rozporządzenia. Zaświadczenie wydawane będzie przez kierownika podmiotu prowadzącego szkolenie.

Projektowane rozporządzenie określa również ramowy program szkolenia psów ratowniczych wraz z ich przewodnikami. Zgodnie z projektowanymi przepisami pies ratowniczy będzie szkolony przez swego przewodnika, a szkolenie będzie przebiegać według czterech etapów i będzie kończyć się egzaminem. W trakcie egzaminu psów ratowniczych przeprowadzane będą testy: zachowania psa w stosunku do człowieka, posłuszeństwa, sprawności i próby współpracy w wodzie oraz prób ratowniczych. Egzamin zostaje zdany, jeżeli zostaną zdane wszystkie próby.

Przepisy projektowanego rozporządzenia ujednolicią zakres wiedzy i umiejętności ratowników wodnych oraz instruktorów, będących członkami różnych podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego.

Projekt przewiduje, iż projektowane przepisy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia będzie oddziaływać na podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego, tj. Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Mazurskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Mazurską Służbę Ratowniczą oraz inne podmioty, które uzyskają zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na wykonywanie ratownictwa wodnego.

2. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Projekt rozporządzenia został skonsultowany z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Mazurskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym oraz Mazurską Służbą Ratowniczą.

Uwagi do projektu zgłosiły Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Mazurskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz pojedyncze osoby będące ratownikami Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Zgłoszone uwagi dotyczyły:

- 1) osób, które będą prowadzić szkolenia ratowników wodnych i instruktorów i ich kwalifikacji;
- 2) zakresu zagadnień objętych ramowym programem szkolenia ratowników wodnych i instruktorów oraz czasu trwania poszczególnych szkoleń;
- 3) zakresu egzaminów kończących szkolenia ratowników wodnych i instruktorów;
- 4) wprowadzenia obowiązku weryfikacji posiadanych umiejętności.

Uwagi zgłaszane w obszarze zagadnień wymienionych w pkt 1 – 3 w zdecydowanej większości zostały uwzględnione. Pozostałe uwagi nie zostały uwzględnione ze względu na to, iż stanowią przekroczenie upoważnienia ustawowego.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został także zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

W trybie art. 7 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa nie odnotowano zgłoszeń dotyczących prac nad przedmiotowym projektem ustawy,

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Za zgodność
pod względem prawnym
i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Andrzej RUDLIŃSKI